

Else Hviids prædiken 2. juledag

Taler

Else Hviid
Sognepræst

Dato

26. december 2020

Sted

Kastelskirken

Omstændigheder

Prædikentekst

Apostlenes Gerninger kapitel 6, vers 8-14 og kapitel 7, vers 54-60
Matthæusevangeliet kapitel 23, vers 34-39

1

I burde måske også lukke, sagde min blomstermand et par uger før jul, da jeg var i hans forretning. Han havde god tid, der var ikke andre, der var stille både i gaderne og forretningerne i den uge. Danmark var ved at lukke ned igen.

5

Nej, I burde nok holde åbent i julen. Jeg er ikke troende, men jeg vil egentlig gerne i kirke denne jul. Eller på søndag.

Sådan formulerer han det dilemma, vi har været i. Ja, vi burde ikke samles så mange. Og ja, vi skulle holde åbent.

10

Vi har brug for at kunne komme i kirken, troende som ikke troende.

– Vi har brug for det, fordi kirken er det rum, hvor du kan gå ind og finde trøst og næring og kræfter, som du ikke finder andre steder. Og det skal du ikke mindst kunne i en svær tid som denne.

15

– Vi har brug for det, fordi mennesket ikke kun overlever gennem fysisk tryghed og mad og håndsprit og afstand. Den forvisning om at der er en åndelig dimension til stede, er i sidste ende det, der holder et menneske stærkt og i live. Og det er det du hører og erfarer i kirken.

20

– Vi har brug for at mærke den undren og stille glæde julens fortællinger bringer os. Vi har brug for at undre os over og glædes over de fortællinger som forunderligt nok omfatter både en jomfrufødsel, en ledestjerne, vise mænd fra Østerland og himmelske hærskarere, der viser sig for markens hyrder, for dét er jo selve julefortællingens indhold og budskab: at glæden blev født den nat, og siden han blev født har vi fremtid og håb.

25

– OG vi har brug for den eftertanke 2. juledags fortællinger bringer os.

30

For den glæde julen fortæller om delte folk i to, dem der ikke ville vide af den glæde, og som var klar til at bekæmpe den med alt, det de kunne.

Og så dem der blev så grebet af den glæde, at de ikke kunne tie stille med den, men måtte fortælle andre om den. Sådan en var Stefanus, som har givet denne dag navn, Sankt Stefans dag. Stefanus var den første kristne, der blev slået ihjel for sin tro. Men ikke den sidste.

Forfølgelse af kristne har altid fundet sted, i perioder voldsommere end andre. Der er ikke mange der ved, at vi lige nu oplever nogle af verdenshistoriens værste kristenforfølgelser. 75 procent af al religiøs forfølgelse er rettet mod kristne, som chikaneres, diskrimineres, fængsles og bliver slået ihjel alene på grund af deres tro. 75% det er mere end 250 millioner kristne på verdensplan, der forfølges, bl.a. i Irak og Syrien, Pakistan, Indonesien og Sri Lanka, og i dele af Afrika. Sammenlignet med de øvrige verdensdele er Europa stadig i front når det gælder religionsfrihed, men vi ser det jo komme. Religionsfriheden udfordres politisk, og kristne dræbes: en præst i Normandiet, en skolelærer i Paris og kirkegængere i Nice. Politisk ignorance og islamistisk terror er to væsentlige årsager til kristenforfølgelser i dag.

Evangeliet skabte og skaber uro og splittelse. Sådan har det været fra begyndelsen, Stefanus historie er om det. Også *derfor* har vi brug for at komme i kirke, for at blive mindet om kristendommens realisme.

Juleevangeliet handler om at Gud selv, af kærlighed til sit menneske er gået direkte ind i vores verden, denne gang i sit eget kød og blod. For at vise at han vil være der, hvor vi er. At Gud selv, som det lød i kollekten, for en tid skilte sig fra sin søn, sin fremtid, sit udtrykte billede og overgav ham til os mennesker som et af vores egne børn. Siden han blev født, har vi en fremtid og et håb.

Det betyder ikke at alt nu blev godt og rosenrødt.

Hvis der er nogen steder, hvor verdens uordentlighed og dens grundlæggende tvetydighed bliver holdt fast, så er det i kristendommen. Verdens tvetydighed er jo det, at godt og ondt findes side om side, ligesom liv og død, had og kærlighed gør.

Kristentroen påstår ikke, at verden ser anderledes ud, end den gør, og som vi ser

den. Men den viser det frem, så vi kan vælge side.
Mennesker forfølges og slås ihjel, fordi deres tro og levevis provokerer andre.
Som Stefanus og som så mange kristne siden ham.

70

Verdens tvetydighed. Og et menneskelivs. Også i vores eget personlige liv findes godt og ondt, liv og død, had og kærlighed side om side. Den erfaring ligger bag nogle af de bedste julesalmer, og bag alle dem vi skulle have sunget i dag.

75

I denne søde juletid, hvor Brorson digter om at vores julefrydesang blandes med gråd og dybe sukke.

I *Den yndigste rose er funden*, ja da digter han jo dobbeltheden frem i den allerførste linje: Den yndigste rose er funden, blandt stiveste torne oprunden,
80 skrev han. For verden er forvildet og øde, og mangen har aldrig fornummen, at rosen i verden er kommen.

Og sognepræsten fra Hillerød Jens Christian Hostrup, som bare skrev en eneste salme, *Julebudet til dem der bygge*, skrev sin salme på netop denne tvetydige
85 erfaring. Hartman skrev en virkelig dårlig melodi, desværre, men den slipper vi så for i år. Men find salmen frem derhjemme, den har nr. 129 i DDS.

Hostrup skrev sin salme som et opgør med en anden kendt julesalme, der handlede om det velsignede bud, – en rørende salme om små børn, der sjunge,
90 spurve, der kommer med duer til julegilde, fugle på kviste og børn, der glæder sig fromt og kønt. Og de skal aldrig miste glæden, som siden skal skaffe dem englevinger. Hvordan det går de andre, dem, der ikke glæder sig fromt og kønt, det siger salmen ikke noget om.

95 Dem skrev Hostrup så en salme til.
Han kunne nemlig selv ikke finde den ingemannske idyl ved julen. Vi sidder mellem grave, skriver han, for det gjorde han selv. Han sad mellem fire grave, sin første kones grav, tre af sine børns grave.

100 I hvert eneste vers kæmper troen og modet mod mørke og død, mod vinterens vande, mod storm, torden og gråd. Der er Stefanus over det hele hele vejen, men kampene foregår ikke i en fjern fortid. De foregår i det menneske, som sidder og holder jul med beklemmt eller knust hjerte. Og til det menneske, som lige netop nu sidder sådan, digter Hostrup, er julebudskabet det lys, som jager det stigende

mørke på flugt.

Det er Gud Faders varme ånde/
det er fred til at stride/

110 og det er vældet til evig glæde.

Så han skriver en julesalme til det menneske som sørger, som savner, som græder. Det menneske som har lidt svært ved at få øje på glæden. Om at julebudet også kan bryde ind til dem. Ja, måske er det i virkeligheden det knuste
115 hjerte, der ”føle bedst, hvad denne store frydefest for glæde har at bringe”, som Brorson digtede (I denne søde juletid)

Jul er et guddommeligt indbrud i vores verden. Jul er en glæde, der presser sig på der, hvor der ingen glæde er. Den glæde, at Guds kærlighed har vundet over den
120 blinde ligegyldighed. Resignationen og ondskaben skal ikke få det sidste ord.

Det skal vi høre og provokeres af under de omstændigheder vi hver især sidder i: Hæbløsheden som fortsat krig og forfølgelse af troende mennesker truer med at hensætte os i.. Modløsheden fordi nederlagene i vores egne liv satte sine spor.
125 Tristheden fordi vi ikke slog til og levede op til vores egne forhåbninger. Sorgen og skuffelsen fordi kærligheden slog fejl. Bitterheden fordi livet gjorde os ondt. Ensomheden og hudløsheden efter et opslidende år med coronavirus.

Jo, julemånedens bibelske beretninger maner til undren og eftertanke. Den
130 yndefulde fortælling om jomfrufødsel, ledestjerne, vise mænd fra Østerland og himmelske herskare, der viser sig for markens hyrder, vækker undren. Og eftertanken som provokeres af de omstændigheder der omgiver de yndefulde fortællinger: verdens tvetydighed – at godt og ondt findes side om side, at liv og død, had og kærlighed kæmper om overtaget.

135 Kampen foregår i det ydre, i de ydre omstændigheder vi i år hører juleevangeliet under. Og i det indre, i menneskers hjerter.

Men ikke mindst til det knuste hjerte, til det bange og urolige hjerte lyder
140 julebudet. Derfor ønsker vi også på en alvorlig 2. juledag hinanden en rigtig glædelig jul. Amen

145 **Kilde**
Manuskript taget fra kastelskirken.dk med tilladelse fra taler.

Kildetype
Dokumentation på online medie

150 **Tags**
2. Juledag, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/else-hviids-praediken-2-juledag>

155

160

165

170

175

180